

PROIZVODNJA I KORIŠTENJE MLJEKA NA POLJOPRIVREDNIM GOSPODARSTVIMA U 2022.

Ukupna proizvodnja mlijeka na obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima u 2022. u odnosu na 2021. smanjila se za 9,9%, odnosno za oko 36 000 tona. Istodobno se i količina mlijeka koju su gospodarstva predala u otkup mljekarama smanjila za 8,1%, odnosno za oko 18 000 tona.

Smanjenje proizvodnje mlijeka odrazilo se i na izravnu prodaju mlijeka, koja se smanjila za 9,2%. Potrošnja mlijeka u svježem stanju u kućanstvima smanjila se za 10,7%, dok se ukupna količina mlijeka upotrijebljena za ishranu stoke smanjila za 11,1%. Količina mlijeka prerađenoga na gospodarstvu u odnosu na prethodnu godinu smanjila se za 17,9%.

Što se tiče mliječnih proizvoda, ukupna proizvodnja svježeg sira smanjila se za 14,9%, dok se istodobno proizvodnja ostalih sireva smanjila za 27,0%. Proizvodnja vrhnja smanjila se za 17,1%, maslaca za 33,3%, dok se proizvodnja ostalih proizvoda smanjila za 47,6%.

Referentni datum snimanja godišnjih podataka o stočarstvu za 2022. promijenjen je s 1. prosinca na 1. studenoga, što bi u odnosu na 2021. moglo utjecati na kretanje indeksa za pojedine varijable.

1. MLJEKO I MLJEČNI PROIZVODI NA OBITELJSKIM POLJOPRIVREDNIM GOSPODARSTVIMA U 2022.¹⁾

	Količina, t		Indeksi 2022. 2021.
	2021.	2022.	
Raspoloživost i korištenje			
Ukupna proizvodnja mlijeka (kravlje, ovčje i kozje)	363 505	327 477	90,1
Dano u otkup mljekarama	221 706	203 784	91,9
Kućna potrošnja	30 994	27 691	89,3
Izravna prodaja (na gospodarstvu, tržnici, darovano i sl.)	21 822	19 822	90,8
Upotrijebljeno za ishranu stoke, cjelovito mlijeko	48 051	42 733	88,9
Upotrijebljeno za preradu na gospodarstvu	39 147	32 142	82,1
Razlika i gubici	1 785	1 305	73,1
Ostvareni proizvodi			
Vrhnje	854	708	82,9
Maslac	30	20	66,7
Svježi sir	2 537	2 159	85,1
Ostali sirevi	1 123	820	73,0
Ostali proizvodi (jogurt, kiselo mlijeko i sl.)	317	166	52,4

1) Vidi Metodološka objašnjenja.

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Izvori i metode prikupljanja podataka

Metodologija za provedbu istraživanja o mlijeku i mliječnim proizvodima temelji se na Metodološkim osnovama za prikupljanje podataka u statistici mlijeka i mliječnih proizvoda (NN, br. 42/13.).

Podaci o godišnjoj proizvodnji mlijeka na obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima prikupljaju se u sklopu redovitoga godišnjeg istraživanja o biljnoj i stočnoj proizvodnji koje se provodi na uzorku.

Uzorak za Godišnje istraživanje o biljnoj i stočnoj proizvodnji (PO-71) izabran je na bazi Statističkog registra poljoprivrednih gospodarstava, a ima oko 22 000 jedinica.

Ekspandirani podaci uspoređeni su s podacima iz prijašnjih godina te raspoloživim administrativnim izvorima (Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu – Središnji laboratorij za kontrolu kvalitete mlijeka). Na temelju svih raspoloživih podataka prema potrebi provedene su korekcije.

Obuhvat i usporedivost

Izveštajne jedinice za Godišnji izvještaj o stočarstvu obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava jesu poljoprivredna kućanstva koja se bave uzgojem stoke i peradi.

Ukupna količina mlijeka koje su mljekare otkupile od proizvođača (podatak SLKM-a objavljen u Priopćenju POLJ-2023-3-6 Proizvodnja mlijeka i mliječnih proizvoda u 2022.) veća je od podatka navedenog u ovom Priopćenju jer su ovdje uključena samo obiteljska poljoprivredna gospodarstva.

Povjerljivost

Agregirani podaci kod kojih postoje razlozi za povjerljivost (zbog malog broja jedinica, pravila dominantnosti ili sekundarne povjerljivosti) tretiraju se kao povjerljivi u skladu sa Zakonom o službenoj statistici (NN, br. 25/20.) i Pravilnikom o načinu zaštite statističkih podataka Državnog zavoda za statistiku te se stoga ne objavljuju.

Definicije

Ukupna proizvodnja mlijeka obuhvaća kravlje, ovčje i kozje mlijeko dobiveno mužnjom. Količine raspoloživog mlijeka i način korištenja izraženi su u tonama. Koeficijent za preračun mlijeka iznosi 1,03 (1 l = 1,03 kg).

Mlijeko dano u otkup obuhvaća isporuke mljekarama svih tipova mlijeka (kravlje, ovčje i kozje).

Kućna potrošnja obuhvaća cjelovito mlijeko konzumirano na gospodarstvu (samo za ljudsku potrošnju).

Izravna prodaja obuhvaća prodaju na gospodarstvu ili tržišnici te darivanje cjelovitog mlijeka za ljudsku potrošnju izravno krajnjim potrošačima.

Mlijeko za ishranu stoke obuhvaća cjelovito mlijeko korišteno na gospodarstvu kao stočna hrana (čisto ili pomiješano s ostalom stočnom hranom).

Stavka razlika i gubici obuhvaća statističku razliku i gubitke mlijeka tijekom procesa proizvodnje.

Ostvareni proizvodi obuhvaćaju vrhnje, maslac, sireve i ostale proizvode dobivene preradom mlijeka na gospodarstvu. Količina je izražena u neto iznosu u tonama.

Kratice

kg	kilogram
l	litra
NN	Narodne novine
SLKM	Središnji laboratorij za kontrolu kvalitete mlijeka
t	tona

Objavljuje Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske, Zagreb, Ilica 3, p. p. 80.

Telefon: (+385 1) 48 06 111

Novinarski upiti: press@dzs.hr

Odgovorne osobe:

Edita Omerzo, načelnica Sektora prostornih statistika

Lidija Brković, glavna ravnateljica

Priredili:

Mario Valentić i Ana Pavetić

MOLIMO KORISNIKE DA PRI KORIŠTENJU PODATAKA NAVEDU IZVOR.

Služba za odnose s korisnicima i zaštitu podataka

Informacije i korisnički zahtjevi

Telefon: (+385 1) 48 06 138, 48 06 154

Elektronička pošta: stat.info@dzs.hr

Pretplata na publikacije

Telefon: (+385 1) 48 06 115

Elektronička pošta: prodaja@dzs.hr